

ÇOCUK HAKLARINA DAİR SÖZLEŞME’NİN BİLDİRİM USULÜNE İLİŞKİN İHTİYARİ PROTOKOL

İşbu Protokole Taraf Devletler,

Birleşmiş Milletler Antlaşmasında ilan edilen ilkeler uyarınca, insanlık ailesinin tüm üyelerinin, doğuştan varlıklarına özgü bulunan haysiyetle birlikte eşit ve devredilemez haklara sahip olmalarının tanınmasının dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli olduğunu düşünerek,

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) Taraf Devletlerin, bu Sözleşmede belirtilen hakları, kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa, kendilerinin, ana-babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka görüş, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, sakatlık, doğum veya diğer statüler nedeniyle hiçbir ayırım gözetmeksizin tanıyacağını dikkate alarak,

Tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin, evrenselliğini, bölünmezliğini, birbirine bağlı olduğunu ve birbiriyle bağlantılı olduğunu tekrar teyit ederek;

Çocuğun hakları olan bir birey ve onurlu ve gelişebilir yetenekleri olan bir insan olma durumunu tekrar teyit ederek,

Çocukların, özel ve bağımlı konumlarının, kendi hak ihlallerine çözüm bulmaları konusunda onlar için fiili zorluklar yaratabileceğini kabul ederek,

İşbu Protokolün, çocukların kendi hak ihlallerine ilişkin şikayetlerini bildirmelerine olanak sağlayan ulusal ve bölgesel mekanizmaları pekiştireceğini ve bütünleyeceğini dikkate alarak,

Çocukların hak ihlallerine çözüm bulunurken çocuğun yararının öncelikle dikkate alınması gerektiğini ve bu çözümlerin, her düzeyde çocuğa duyarlı yöntemlere ihtiyaç olduğunu göz önünde bulundurduğunu kabul ederek,

Taraf Devletleri, hak ihlaline uğramış çocuğa yerel düzeyde etkili çözümlere ulaşabilme fırsatı sunan uygun ulusal mekanizmalar geliştirmeleri için teşvik ederek,

Ulusal insan hakları kurumlarının ve çocuk haklarını desteklemek ve korumakla yükümlü diğer ilgili özel kurumların bu bağlamda oynadıkları önemli rolü hatırlatarak,

Söz konusu ulusal mekanizmaları geliştirmek ve bütünlemek için ve Sözleşmenin uygulanmasını artırmak için ve uygulanabilir olan yerlerde, ayrıca çocuk satışı, çocuk fahişeliği ve çocuk pornografisi ve çocukların silahlı çatışmalara dahil olmaları ek İhtiyari Protokollerinin, **Çocuk Hakları Komitesi'nin (bundan böyle, "Komite" olarak atıfta bulunulacaktır), işbu Protokolde öngörülen görevleri yürütmesine olanak sağlamanın uygun olacağını dikkate alarak,**

Aşağıdaki maddeler üzerinde anlaşmışlardır:

Bölüm I

Genel Hükümler

Madde 1

Çocuk Hakları Komitesinin Yetkileri

1. İşbu Protokole Taraf Devlet, Komitenin Protokolde belirtilen yetkilerini kabul eder.
2. Komite, o **Devletin taraf olmadığı bir belgede** öne sürülen hak ihlallerine ilişkin konularda, Protokole **Taraf olan bir Devlete ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyecektir.**
3. **İşbu Protokole taraf olmayan** bir Devleti ilgilendiren **hiçbir bildirim**, Komite tarafından alınmayacaktır.

Madde 2

Komitenin Görevlerine Yol Gösterici Genel İlkeler

İşbu Protokolle kendisine verilen yükümlülükleri yerine getirirken, Komiteye, **çocuğun yararı ilkesi** yol gösterici olacaktır. Çocuğun hakları ve görüşleri, çocuğun görüşleri yaşı ve olgunluğuna önem verilerek, göz önünde bulundurulacaktır.

Madde 3

Usul Kuralları

1. Komite, işbu Protokolle kendisine verilen yükümlülükleri yerine getirirken, izlenecek usul kurallarını kabul edecektir. Bunu yaparken, özellikle, bu Protokolün 2. Maddesini, çocuğa duyarlı yöntemleri güvence altına almak için göz önünde bulunduracaktır.
2. Komite, Usul Kurallarına, kendi adına hareket edenler tarafından çocuğun manipülasyonunu önleyici emniyet tedbirlerini dahil edecektir ve **çocuğun yararına olmadığına kanaat getirdiği her bildirimini incelemeyi reddedebilir.**

Madde 4

Koruyucu Önlemler

1. Taraf Devlet, **kendi yetki sınırları içerisindeki kişilerin**, Protokol uyarınca yapılan bildirimler veya Komite ile yapılan işbirliğinin sonucu olarak, **her hangi bir insan hakları ihlaline, kötü muameleye veya tehdide maruz kalmamalarını** sağlamak için gerekli adımı atacaktır.
2. İlgili herhangi bir bireyin ya da grubun kimliği, kendi açık rızası olmaksızın, alenen ifşa edilmeyecektir.

Bölüm II

Bildirim Usulü

Madde 5

Bireysel Bildirimler

1. Bildirimler, Taraf Devletin yetki sınırları içerisindeki, **Taraf Devletin taraf olduğu aşağıdaki dokümanlarla ortaya konan herhangi bir hakkın, Taraf Devlet tarafından ihlal edilmesiyle mağdur olduğunu iddia eden kişi veya grup tarafından veya onlar adına** ibraz edilebilir:

- (a) Sözleşme;
  - (b) Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi İle İlgili İhtiyari Protokol;
  - (c) Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları İle İlgili İhtiyari Protokol.
2. Bir bildirim bir kişi ya da grup adına ibraz edilmesi, herhangi bir onay yokken bildirim sahibi onlar adına hareket ettiğini doğrulamadıkça, o kişi ya da grubun onayıyla olacaktır.

Madde 6

Geçici Tedbirler

1. Bildirim alınmasından sonra herhangi bir zamanda ve esaslara ilişkin bir karara varılmadan önce, **Komite, acilen dikkate alınmak üzere, Taraf Devletten, mağdurun telafisi olmayan olası zararlardan korunması için istisnai durumlarda gerekli olabilecek veya sözde ihlallerin mağdurları ile ilgili geçici tedbirler alması yönünde talepte bulunabilir.**
2. Komite, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen takdir yetkisini kullanırken, bu, kabul edilebilirlik konusunda veya bildirim esasları konusunda hüküm vermesi anlamına gelmez.

Madde 7

Kabul Edilebilirlik

Komite, bir bildirim şu koşullarda kabul edilmez olarak addedecektir:

- (a) Bildirim isimsizse;
- (b) Bildirim yazılı değilse;
- (c) Bildirim, bildirimde bulunma hakkını kötüye kullanma teşkil ediyorsa veya Sözleşme ve/veya ek İhtiyari Protokol hükümleri ile bağdaşmıyorsa;
- (d) Benzer konu Komite tarafından daha önce ele alındıysa veya başka bir uluslar arası soruşturma ve anlaşma prosedürü altında incelendiyse veya incelenmekte ise;
- (e) Mevcut ulaşılabilir **tüm iç hukuk yolları tüketilmemişse**. Çözüm için yapılan başvuruların **makul gerekçeler dışında uzadığı veya etkili bir çözüm getirmekten uzak olduğu durumlarda, bu geçerli olmayacaktır.**
- (f) Bildirim, açıkça **asılsız** bulunursa veya **yeterince kanıtlanmamışsa**;
- (g) Bildirim konusu olan durumlar, Taraf Devleti bağlayan işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden önce meydana geldiyse ve söz konusu durumlar bu tarihten sonra devam etmiyorsa;
- (h) Bildirim sahibinin bu zaman dilimi içerisinde bildirimde bulunmanın mümkün olmadığını kanıtladığı durumlar dışında, **bildirim, tüm iç hukuk yollarının tüketilmesinin ardından bir yıl geçmeden yapılmamışsa.**

Madde 8

Bildirim Aktarımı

1. İlgili Taraf Devlete danışmadan bir bildirim kabul edilmez olarak addetmediği sürece, Komite, kendisine yapılan her türlü bildirim işbu Protokolün gizliliğine bağlı kalarak ilgili **Taraf Devletin dikkatine mümkün olan en kısa zamanda sunacaktır.**
2. Taraf Devlet, **Komiteye, yazılı açıklamaları veya durumu ve eğer varsa sağlayacağı çözümü anlatan beyanatı** sunacaktır. Taraf Devlet, **en kısa zamanda ve altı ay içerisinde** cevap verecektir.

Madde 9

Dostane Çözüm

1. Komite, ilgili taraflara, Sözleşme ve/veya ek İhtiyari Protokol tarafından öne sürülen yükümlülükler çerçevesinde, konu ile ilgili **dostane çözüm bulmaları için arabuluculuk** yapacaktır.
2. Komitenin himayesi altında dostane bir çözümle uzlaşılması, işbu Protokol kapsamında bildirim değerlendirmesini sonlandırır.

Madde 10

Bildirimlerin Değerlendirilmesi

1. Komite, işbu Protokol kapsamında alınan bildirimleri, kendisine sunulan bütün belgelerin ışığında, **belgelerin ilgili devletlere ulaştırılması kaydıyla, mümkün olan en hızlı şekilde değerlendirecektir.**
2. İşbu Protokol kapsamında alınan bildirimleri incelerken, Komite, **basına kapalı toplantılar düzenleyecektir.**
3. Komitenin geçici tedbirler talep etmesi halinde, bildirim değerlendirilmesini hızlandıracaktır.
4. Ekonomik, sosyal veya kültürel hak ihlallerini ileri süren bildirimlerin değerlendirilmesinde, Komite, Taraf Devletin, Sözleşmenin 4. Maddesi uyarınca kaydedeceği ilerlemelerin uygunluğunu göz önünde bulunduracaktır. Bunu yaparken, Komite, Taraf Devletin, Sözleşmedeki ekonomik, sosyal ve kültürel hakların uygulanmasına yönelik olası bir dizi yasal önlemi hayata geçirebileceğini hatırd tutacaktır.
5. Bir bildirim incelenmesinden sonra, Komite, gecikme olmadan, **bildirime ilişkin görüşlerini, varsa önerileri ile birlikte ilgili taraflara aktaracaktır.**

Madde 11

İzlem

1. Taraf Devlet, Komitenin varsa önerileriyle birlikte görüşlerine gereken önemi verecek, ve Komiteye, Komitenin görüşleri ve önerileri ışığında, **alınan veya alınması tasarlanan önlemlere ilişkin bilgileri içeren yazılı bir cevap** verecektir. Taraf Devlet, en kısa zamanda ve altı ay içerisinde cevap verecektir.
2. Komite, Taraf Devleti, kendi görüş ve önerilerine yönelik veya Komite tarafından uygun görüldüğü takdirde, varsa, dostane bir çözümde uzlaşmanın hayata geçirilmesi konusunda aldığı önlemlere ilişkin, Sözleşmenin 44. Maddesi, çocuk satışı, çocuk fahişeliği ve çocuk pornografisi İhtiyari Protokolünün 12. Maddesi veya çocukların silahlı çatışmalara dahil olmaları İhtiyari Protokolünün 8. Maddesi uyarınca Taraf Devletin sonraki raporları ile ilgili, duruma göre, daha fazla bilgi vermeye çağırabilir.

Madde 12

Devletlerarası Bildirim

1. **Taraf Devlet, başka bir Taraf Devletin, taraf olduğu aşağıdaki belgelerde yer alan yükümlülüklerini yerine getirmediğini iddia ettiği durumda, İşbu Protokole Taraf Devlet, her zaman, bildirimleri almak ve değerlendirmek konusunda Komitenin yetkisini tanıdığını beyan eder:**

- (a) Sözleşme;
- (b) Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi İle İlgili İhtiyari Protokol;

(c) Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları İle İlgili İhtiyari Protokol.

2. Komite, böyle bir beyanda bulunmamış Taraf Devletle ilgili veya böyle bir beyanda bulunmamış bir Taraf Devletten gelecek bildirimleri kabul etmeyecektir.
3. Komite, Taraf Devletlere, Sözleşme ve/veya ek İhtiyari Protokol tarafından öne sürülen yükümlülükler çerçevesinde, konu ile ilgili dostane çözüm bulmaları için arabuluculuk yapacaktır.
4. Bu maddenin 1. Fıkrasındaki beyanat, Taraf Devletlerle birlikte diğer Taraf Devletlere iletmesi için Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından muhafaza edilecektir. Beyanlar, Genel Sekretere bildirilerek her zaman geri çekilebilir. Böylesi bir geri çekilme, halihazırda bu maddede iletilen bir bildirim konusu olan herhangi bir meselenin değerlendirilmesinde önyargı yaratmayacaktır; beyanın geri çekildiği bildirim Gen. Sekreter tarafından alınmasından sonra, ilgili Taraf Devlet yeni bir beyanda bulunmadıkça, bu maddeye ilişkin herhangi bir Taraf Devlet tarafından başka bir bildirim alınmayacaktır.

Bölüm III

Soruşturma Prosedürü

Madde 13

Ciddi ve sistematik ihlallere yönelik soruşturma prosedürü

1. Eğer Komite, Sözleşmede, veya çocuk satışı, çocuk fahişeliği ve çocuk pornografisi veya çocukların silahlı çatışmalara dahil olmaları ile ilgili ek İhtiyari Protokollerinde öne sürülen hakların, **Taraf Devlet tarafından ciddi ve sistematik bir biçimde ihlal edildiğine dair güvenilir bilgi alırsa**, Komite, Taraf Devlete bilginin incelenmesinde işbirliği yapma ve, bu amaçla, gecikme olmadan ilgili enformasyona ilişkin **gözlemleri sunma konusunda çağrıda bulunabilir**.
2. İlgili Taraf Devlet tarafından sunulması muhtemel her türlü gözlemlerle beraber mevcut herhangi başka bir bilgiyi dikkate alarak, **Komite, bir ya da daha fazla üyesini soruşturma yürütmek ve ivedilikle Komiteye rapor vermek için görevlendirebilir**. Garantili olduğunda ve Taraf Devletin onayıyla, soruşturma, bölgeye yapılacak bir ziyareti de kapsayabilir.
3. Söz konusu **soruşturma, gizli bir biçimde yürütülebilecektir**, ve Taraf Devletin işbirliği ilerlemenin her aşamasında talep edilebilecektir.
4. Söz konusu soruşturmanın sonuçları incelendikten sonra, Komite, **bulguları, varsa yorum ve önerileri ile birlikte**, gecikmeksizin ilgili Taraf Devlete iletir.
5. İlgili Taraf Devlet, Komite tarafından iletilen bulguları, **yorumları ve önerileri aldıktan hemen** sonra ve altı ay içerisinde, kendi gözlemlerini Komiteye bildirir.
6. Söz konusu işlemler, bu maddenin 2. Fıkrası doğrultusunda yürütülen soruşturmaya göre tamamlandıktan sonra, Komite, ilgili Taraf Devletle istişare etmesinin ardından, İşbu Protokolün 16. Maddesinde öngörülen raporuna işlemlerin sonuçlarının özetini dahil etmeye karar verebilir.
7. Her Taraf Devlet, işbu Protokol veya katılım ekleri imza veya onaya sunulduğu sırada, bu maddede öngörülen Komitenin 1. Fıkra listelenmiş bazı veya tüm belgelerde öne sürülen haklara ilişkin yetkilerini tanımadığını beyan edebilir.
8. Bu maddenin 7. Fıkrasına uygun olarak, beyanda bulunan bütün Taraf Devletler, her zaman, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirimde bulunarak bu beyanlarını geri çekebilirler.

Madde 14

Soruşturma Prosedürünün İzlemi

1. Gerekirse, Komite, Madde 13 (5)'te anılan altı aylık sürecin sonunda, ilgili Taraf Devleti, işbu Protokolün 13. Maddesi uyarınca yürütülen soruşturmaya karşılık olarak alınan ve alınması tasarlanan **önlemlere ilişkin bilgilendirmeye çağırabilir**.

2. Komite, Taraf Devleti, işbu Protokolün 13. Maddesi uyarınca yürütülen soruşturmaya karşılık olarak alınan önlemlere ilişkin, Komite tarafından uygun görüldüğü takdirde, Sözleşmenin 44. Maddesi, çocuk satışı, çocuk fahişeliği ve çocuk pornografisi İhtiyari Protokolünün 12. Maddesi veya çocukların silahlı çatışmalara dahil olmaları İhtiyari Protokolünün 8. Maddesi uyarınca Taraf Devletin sonraki raporları ile ilgili, duruma göre, **daha fazla bilgi vermeye çağırabilir**.

BÖLÜM IV

Son Hükümler

Madde 15

Uluslararası Yardım ve İşbirliği

1. Komite, ilgili Taraf Devletin onayıyla, Birleşmiş Milletler'in uzmanlaşmış kurumlarına, fonlarına, programlarına ve diğer yetkili kuruluşlara teknik destek ve yardım ihtiyacı belirten bildirimler ve soruşturmalara ilişkin görüş ve önerilerini, varsa Taraf Devletlerin bu husustaki gözlemleri ve önerileriyle birlikte iletebilir.

2. Komite aynı zamanda, ilgili Taraf Devletin rızasıyla, Sözleşmede ve/veya ek İhtiyari Protokollerde tanınan hakların Taraf Devletler tarafından başarıyla uygulanmasına katkı sağlayabilecek uluslar arası önlemlerin kabul edilebilirliğine karar verilmesi konusunda kendi yetkinlik alanları dahilinde yardımı dokunabilecek, İşbu Protokol gereği göz önünde bulundurulmuş bildirimlerden doğan her türlü meseleyi söz konusu organların dikkatine sunabilir.

Madde 16

Genel Kurula Rapor Etme

Komite tarafından Sözleşmenin 44. (5) maddesi gereğince her iki yılda bir Genel Kurula sunduğu raporda işbu Protokol bünyesindeki aktivitelerinin bir özeti de eklenecektir.

Madde 17

İhtiyari Protokole İlişkin Bilgi ve Dağıtım

Bütün Taraf Devletler, işbu Protokolün tanıtımını ve dağıtımını, özellikle Taraf Devleti kapsayan hususlara ilişkin Komitenin görüş ve önerilerine dair bilgilere engelliler de dahil, yetişkin, çocuk ayırmaksızın herkesin ulaşabileceği biçimlerde uygun ve etkin yollarla erişimin kolaylaştırılmasını taahhüt eder.

Madde 18

İmza, Onay ve Katılım

1. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini imzalayan, onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devletin imzasına açıktır.

2. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devlet tarafından verilecek onaya tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından muhafaza edilecektir.

3. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devletin onayına açıktır.

4. Onaylama, Genel Sekreter tarafından sunulacak bir onay belgesi teminatıyla gerçekleştirilecektir.

Madde 19

Yürürlüğe giriş

1. İşbu Protokol **onuncu onay veya katılım belgesinin teminatının üzerinden üç ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.**
2. Onuncu onay veya katılım belgesinin teminatının ardından işbu Protokolü onaylayan veya Protokole katılım gösteren her Devlet için işbu Protokol, kendi onay veya katılım belgesinin teminatının üzerinden üç ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 20

Yürürlüğe girdikten sonraki ihlaller

1. Komite, **yalnızca işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra** Sözleşmede ve/veya ilk iki ek İhtiyari Protokolde öne sürülen hakların Taraf Devlet tarafından ihlal edilmesi hususlarında yetki sahibidir.
2. Eğer bir Devlet, işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra bir taraf haline gelirse, Komite ile karşılaştırıldığında Devletin yükümlülükleri, ilgili Devlet için yalnızca işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmede ve/veya ilk iki ek İhtiyari Protokolde öne sürülen hakların ihlal edilmesi hususuna bağlı olacaktır.

Madde 21

Değişiklikler

1. Bütün Taraf Devletler işbu Protokol için bir değişiklik teklif edip Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunabilirler. Genel Sekreter değişiklik tekliflerini Taraf Devletlere bildirip, Taraf Devletlerin katılacağı ve tekliflerin değerlendirilip karar verileceği bir toplantı yapılmasından yana olup olmadıklarını bildirmeleri talebinde bulunacaktır. Bu tür bir bildirim takip eden dört ay içinde Taraf Devletlerin en az üçte birinin böyle bir toplantıya onaylaması durumunda, Genel Sekreter Birleşmiş Milletler himayesinde söz konusu toplantıyı düzenleyecektir. Mevcut Taraf Devletlerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilen her değişiklik ve oylama, Genel Sekreter tarafından, onaylanması için Genel Kurula ve daha sonra kabul edilmesi için tüm Taraf Devletlere sunulacaktır.
2. İşbu maddenin 1. Fıkrası doğrultusunda kabul edilen ve onaylanan bir değişiklik, verilen kabul belgelerinin sayısı, değişikliğin kabul edildiği tarihteki Taraf Devletlerin sayısının üçte ikisine ulaştıktan sonraki otuzuncu gün yürürlüğe girecektir. Daha sonra değişiklik, bütün Taraf Devletler için, kendi kabul belgesinin teminatının ardından otuz gün sonra yürürlüğe girecektir. Bir değişiklik, sadece onu kabul eden Taraf Devletlerde bağlayıcı olacaktır.

Madde 22

Fesih

1. Bütün Taraf Devletler bu Protokolü, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterine vereceği yazılı bildirim yoluyla her zaman feshedebilir. Fesih, bildirim Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden bir yıl sonra geçerli olur.
2. Fesih, geçerli fesih tarihi öncesinde, işbu Protokolün hükümlerinin yürürlükteki uygulamasına, Madde 5 veya 12'de bahsi geçen her türlü bildirim, Madde 13 gereği başlatılan soruşturmaya halel getirmez.

Madde 23

Genel Sekreterlik tarafından yapılan muhafaza ve bildirim

1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, işbu Protokolün muhafaza yeri olacaktır.
2. Genel Sekreter bütün Devletleri;
  - (a) İşbu Protokol bünyesindeki imzalar, onaylar ve katılımlar hakkında;
  - (b) İşbu Protokolün ve Madde 21’de sözü geçen bütün ek değişikliklerin yürürlüğe giriş tarihi hakkında;
  - (c) Madde 22’de sözü geçen her tür ihbar hakkında

bilgilendirecektir.

Madde 24

Diller

1. İşbu Protokolün eşit şekilde yasal geçerliliği olan Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri Birleşmiş Milletler arşivlerinde muhafaza edilecektir.
2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri işbu Protokolün tasdikli nüshalarını bütün Devletlere iletacaktır.

11. d) Bildirim Prosedürüne İlişkin Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol

New York, 19 Aralık 2011

HENÜZ YÜRÜRLÜKTE DEĞİL: “İşbu Protokol onuncu onay veya katılım belgesinin teminatının üzerinden üç ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.” İbareli 19(1) madde uyarınca

DURUM: İmzalar:35, Taraflar:2

METİN: A/RES/66/138

Not: Birleşmiş Milletler Genel Kurulu altmış altıncı oturumunda 19 Aralık 2011 tarih ve 66/138 sayılı kararlar kabul edilmiş olan yukarıdaki Protokol 28 Şubat 2012 tarihinde Cenevre, İsviçre'nin imzasına açılmıştır ve bundan sonra Birleşmiş Milletler New York Genel Merkezi'nde imzaya açık olacaktır.

<i>Katılımcı</i>	<i>İmza</i>	<i>Katılım Belgesi, (k) Onay</i>	<i>Katılımcı</i>	<i>İmza</i>	<i>Katılım Belgesi, Onay</i>
Arnavutluk	24.Eyl. 2012		Malta	18 Nis. 2012	
Andora	26 Eyl. 2012		Morityus	13 Ağu. 2012	
Arjantin	25 Tem. 2012		Karadağ	28 Şub. 2012	
Avusturya	28 Şub. 2012		Fas	28 Şub. 2012	
Belçika	28 Şub. 2012		Paraguay	26 Eyl. 2012	
Brezilya	28 Şub. 2012		Peru	28 Şub. 2012	
Yeşil Burun	24 Şub. 2012		Portekiz	28 Şub. 2012	
Şili	28 Şub. 2012		Romanya	13 Haz. 2012	
Kosta Rika	28 Şub. 2012		Senegal	01 Ekm. 2012	
Kıbrıs	27 Tem. 2012		Sırbistan	28 Şub. 2012	
Finlandiya	28 Şub. 2012		Slovakya	28 Şub. 2012	
Gabon		25 Eyl. 2012 (k)	Slovenya	28 Şub. 2012	
Almanya	28 Şub. 2012		Tayland	25 Eyl. 2012	25 Eyl. 2012
İtalya	28 Şub. 2012		Eski Yugoslavya		
			Makedonya Cum.	23 May. 2012	
Liechtenstein	24 Eyl. 2012		Türkiye	24 Eyl. 2012	
Lüksemburg	28 Şub. 2012		Uruguay	28 Şub. 2012	
Madagaskar	24 Eyl. 2012				
Maldivler	28 Şub. 2012				

Bildirimler ve Çekinceler

(Aksi belirtilmediği müddetçe, bildirimler ve çekinceler onay, kabul, katılım veya intikal üzerine yapılmıştır.)

Belçika

İmza sonrası

Bildiri:

“Bu imza aynı zamanda Fransız Topluluğu, Flaman Topluluğu, Almanca konuşan Topluluk, Waloon Bölgesi, Flaman Bölgesi ve Brüksel-Başkent Bölgesi’ni de bağlamaktadır.”

Türkiye

Bildiri:

Türkiye Cumhuriyeti, Çocuk Hakları Komitesi’nin verdiği yetkiye dayanarak Bildirim Prosedürüne İlişkin Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne Ek İhtiyari Protokol’de de belirtildiği üzere; Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmaları Konusundaki İhtiyari Protokol’e, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile İlgili İhtiyari Protokol’e dair çekincelerin ve bildirimlerin geçerliliğini tamamen koruduğunu bildirmektedir.